

AJUNTAMENT DE RIBERA D'ONDARA

INFORME AMBIENTAL PRELIMINAR

**PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE RIBERA D'ONDARA
(LA SEGARRA)**

DOCUMENT PER A L'AVANÇ DEL PLA

EQUIP REDACTOR:

Estefania Aguado Figueras (Arquitecta) - Marta Pros Morell (Arquitecta Tècnic)

9 d'Abril de 2013

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. OBJECTE I ABAST DE L'INFORME AMBIENTAL PRELIMINAR	3
2. REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS EN L'ÀMBIT DEL PLA.....	4
2.1. ASPECTES I ELEMENTS AMBIENTALMENT RELLEVANTS	4
2.1.1. Espais naturals protegits	5
2.1.2. Habitats d'especial interès	6
2.1.3. Flora i fauna especialment rellevant.....	7
2.1.4. Àrees d'interès paisatgístic	7
2.1.5. Altres àrees susceptibles de preservació	7
2.1.6. Riscos ambientals.....	7
2.1.7. Activitats antròpiques	8
2.2. OBJECTIUS, CRITERIS I OBLIGACIONS DE PROTECCIÓ AMBIENTAL, APLICABLES.....	8
2.3. DEFINICIÓ DELS OBJECTIUS I CRITERIS AMBIENTALS ADOPTATS EN LA REDACCIÓ DEL PLA	12
3. JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL DE L'ELECCIÓ DE L'ALTERNATIVA D'ORDENACIÓ PROPOSADA ...	12
3.1. DESCRIPCIÓ DE LES CARACTERÍSTIQUES DE L'ALTERNATIVA D'ORDENACIÓ PROPOSADA	12
3.3.1. Justificació de la zonificació del sòl no urbanitzable.....	15

1. OBJECTE I ABAST DE L'INFORME AMBIENTAL PRELIMINAR

L'informe ambiental preliminar forma part de l'avanç del POUM i té un paper fonamental en el procés d'avaluació ambiental del planejament.

En aquest informe s'identifiquen els aspectes ambientalment rellevants del territori, les obligacions jurídiques existents i els requeriments conseqüents per a la redacció, i justifica l'elecció de l'alternativa general d'ordenació adoptada prèvia comparació amb les altres alternatives viables.

El informe ambiental preliminar s'entrega juntament amb el document d'avanç del Pla i, un cop aprovat a l'Ajuntament, es remet al Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH), el qual disposa d'un mes per emetre el document de referència, amb el qual s'elaborarà l'informe de sostenibilitat ambiental definitiu.

El contingut d'aquest informe ambiental preliminar s'estipula a l'article 106 del Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme, el qual deriva a l'article 70 del Reglament de la Llei d'Urbanisme on es detalla el contingut mínim de l'ISA previ. Aquest contingut bàsic inclou el següent:

1. *Determinació dels requeriments ambientals significatius en l'àmbit del pla*
 - a. *La descripció dels aspectes i elements ambientalment rellevants de l'àmbit objecte de planejament i del seu entorn.*
 - b. *La determinació dels objectius, criteris i obligacions de protecció ambiental, aplicables en l'àmbit del pla, establerts en la normativa internacional, comunitària, estatal, autonòmica o local, o en els instruments de planejament territorial, els plans directors urbanístics o altres plans o programes aplicables.*
 - c. *La definició dels objectius i criteris ambientals adoptats en la redacció del pla, d'acord amb els requeriments ambientals assenyalats en els apartats anteriors i amb els principis i directrius establerts als articles 3 i 9 de la Llei d'urbanisme, els quals han de referir-se, entre d'altres aspectes, a la sostenibilitat global del model d'ordenació; al cycle de l'aigua; a la biodiversitat territorial, la permeabilitat ecològica i el patrimoni natural; a la qualitat del paisatge; a la qualitat de l'ambient atmosfèric; i a la contaminació acústica i lluminosa. Aquests objectius ambientals han de ser formulats de forma jerarquizada en funció del seu grau d'importància relativa.*
2. *Justificació ambiental de l'elecció de l'alternativa d'ordenació proposada, el què inclou:*
 - a. *La descripció de les característiques de les alternatives considerades.*
 - b. *L'anàlisi, per a cada alternativa considerada, dels efectes globals i dels de les seves determinacions estructurals, d'acord amb els objectius i criteris ambientals als què es refereix l'apartat 1.c) d'aquest article.*
 - c. *La justificació ambiental de l'elecció de l'alternativa seleccionada.*

2. REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS EN L'ÀMBIT DEL PLA

Per poder determinar els elements que es consideren significatius en relació a l'elaboració del planejament municipal; en primer lloc es descriuen el aspectes que tenen rellevància ambiental; posteriorment, s'enumeren els objectius i obligacions estipulades segons la normativa i, finalment, també els objectius i criteris ambientals adoptats en aquest Pla per a Ribera d'Ondara.

2.1. ASPECTES I ELEMENTS AMBIENTALMENT RELLEVANTS

Atesa la complexitat del territori és necessari diferenciar aquells indrets del terme municipal de Ribera d'Ondara que poden presentar alguna peculiaritat, ja sigui per un interès ambiental determinat, per la seva vulnerabilitat o per algun risc associat.

El terme municipal es troba situat a l'altiplà de la Baixa Segarra, comarca de la Segarra, amb una orografia eminentment plana ja que l'alçada es troba compresa entre els 500 i 773 m. sobre el nivell del mar.

Morfològicament se situa a l'altiplà de la baixa Segarra. La principal unitat del relleu és la vall del riu d'Ondara que travessa el terme en sentit SE-NO i deixa diversos altiplans penjats als marges nord-est i sud-oest.

El terme municipal de la Ribera d'Ondara no té continuïtat territorial, estant disgregat en tres àrees geogràficament separades. La part amb majors dimensions engloba els nuclis de Sant Antolí i Vilanova, Hostalets, Montpalau, Rubinat, Pomar, Sant Pere dels Arquells, Briançó, Llindars, La Sisqueilla i Montlleó. El nucli urbà de Gramuntell, al sud-oest dels nuclis citats anteriorment, resta separat pels termes municipals de Cervera i Montoliu de Segarra i, al sud-est del nucli principal hi ha el nucli de Montfar, separat de la resta pels municipis de Montmaneu i Talavera.

La població de Ribera d'Ondara es troba disseminada en 12 nuclis diferents i diferenciats físicament, molts d'ells ubicats en elevacions del terreny, formant petites agrupacions de cases amb església i castell. La població és de 447 habitants (any 2012) i una superfície de 54,5 Km² i, en conseqüència, la densitat de població és d'8,2 hab./km², mentre que la densitat de Catalunya és de 235,8 (any 2012). La població ha anat decreixent en els darrers anys, passant dels 531 habitants el 1998, als 462 l'any 2004 fins als 447 el 2013; tot i així en els anys del 2005-2006 la població va augmentar fins a 476 habitants.

2.1.1. Espais naturals protegits

La taula següent mostra la relació completa de les figures de protecció dins l'àmbit municipal:

Figura	Nom	Codi	Àrea inclosa (Ha)	Repr (%) ¹	superf. Munic. ² (%)
Espai d'Interès Natural (Pla d'Espais d'Interès Natural, Llei 12/1985)	-	-	-	-	-
Xarxa Natura 2000 (Directiva 92/43/CEE)	Granvena	ES0000322	77,0	1,2	1,4
Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) (Directiva 79/409/CEE)	Granvena	ES0000322	77,0	1,2	1,4
Parc Natural (Llei 12/1985)	-	-	-	-	-
Zona de Caça Controlada (Res. 12/09/1992)	-	-	-	-	-
Forests del Catàleg d'Utilitat Pública (Llei 6/1988)	-	-	-	-	-
Catàleg d'Arbres Monumentals de Catalunya (Decret 214/1987)	-	-	-	-	-

Taula 1 Resum dels espais naturals i elements protegits al municipi de Ribera d'Ondara. Font: elaboració pròpia a partir de la cartografia del DMAH, 2013

1 Repr. : Representativitat. Proporció de l'espai dins el terme municipal.

2 Superf. Municipal.: superfície del municipi que queda dins la figura de protecció

El municipi limita i incorpora una petita superfície corresponent a l'espai de la Xarxa Natura 2000 Granvena [ES0000322], a l'oest de l'enclavament de Gramuntell. L'espai s'inclou a la xarxa com a Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA), destacant els seus valors com a hàbitat d'importància cabdal per espècies d'avifauna protegida a nivell europeu.

La definició del POUM tindrà en compte aquest espai i el conjunt de normativa de rang superior que regula els usos i activitats a desenvolupar-hi.

2.1.2. Hàbitats d'especial interès

En aproximadament el 10,5% de la superfície municipal s'han identificat hàbitats d'interès comunitari, d'acord a la cartografia oficial del DMAH; essent principalment pinedes mediterrànies en un estat de conservació mitjanament bo.

La varietat entre usos forestals i agrícoles propicien una notable diversitat d'hàbitats, els quals sustenten ecosistemes diversos, havent-se de destacar els incipients boscos riberencs (principalment alberedes) de parts del riu Ondara i els seus afluents, degut a la seva fragilitat.

Codi	Nom	Categoria	Superfície (m ²)
1520	Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>)	Prioritari	484.406
6220	Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (<i>Thero-Brachypodietalia</i>)	Prioritari	478.316
9240	Rouedes ibèriques de roure valencià (<i>Quercus faginea</i>) i roure africà (<i>Quercus canariensis</i>)	No prioritari	772.383
9340	Alzinars i carrascars	No prioritari	357.800
9530	Pinedes submediterrànies de pinassa (<i>Pinus nigra subsp. salzmannii</i>)	Prioritari	202.822
9540	Pinedes mediterrànies	No prioritari	3.314.324
92A0	Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera	No prioritari	106.347
			5.716.398

Taula 2 Relació dels hàbitats d'interès comunitari i les seves superfícies al municipi de Ribera d'Ondara.

Font: elaboració pròpia a partir de la cartografia del DMAH.

Es important destacar els hàbitats d'interès comunitari presents al municipi, els quals actualment no disposen de figura de protecció específica. Es tracta de les pinedes de pinassa submediterrànies, hàbitats forestals amb escassa representativitat a la regió, i que sol abundar en zones més pròximes als Prepirineus. En contraposició, a part central del municipi, existeixen formacions de prats i pradells secs, extremadament rics en plantes de cicle anual que a l'hivern queden reduïts a petites masses arbustives disseminades de tall baix.

El POUM adoptarà mesures de protecció i conservació que estableixen les figures de protecció dels diferents espais (Natura 2000 i ZEPA Granyena), alhora que tindrà en compte la naturalesa dels diferents hàbitats, especialment els d'interès comunitari prioritari, a l'hora de zonificar i regular els usos i les activitats en el sòl no urbanitzable, considerant també les afectacions potencials sobre els règim hídric dels cursos fluvials i els seus marges.

Igualment, es considerarà la zonificació que exposa el Pla Territorial de Ponent de *sòl de valor natural i de connexió*, que engloba gran part del nord del municipi.

2.1.3. Flora i fauna especialment rellevant

Malgrat que existeix una notòria superfície forestal al municipi, quan a espècies de flora i fauna especialment rellevants cal destacar les lligades als ambients estèpics i pseudoestèpics, on els camps de conreu de secà hi juguen una paper fonamental. Aquests hàbitats afavoreixen la presència d'ocells estèpics d'alt valor pel seu grau d'amenaça, en molts casos en règim nidificant. Aquest és el cas d'espècies com el sisó (*Tetrax tetrax*), la xurra (*Pterocles orientalis*), la ganga (*Pterocles alchata*), l'alosa becuda (*Chersophilus duponti*), la calàndria (*Melanocorypha calandra*) i la trenca (*Lanius minor*), les quals tenen a les terres baixes Ponent la totalitat de les seves poblacions catalanes. Quan a rapinyaires, podem destacar l'esperver cendrós (*Circus pygargus*) o el xoriguer petit (*Falco naumanni*) o, en menor mesura, l'àliga cuabarrada (*Hieraetus fasciatus*).

Sense intenció de restar importància a la flora de la zona, sí que és possible afirmar una menor presència d'espècies amenaçades i/o protegides. Els hàbitats esteparis i arbustius d'alguns marges de tossals alberguen algunes espècies rares; quant a espècies amenaçades a destacar cal mencionar el grèvol (*Ilex aquifolium*), el *Thymus serpyllum* subsp. *Fontqueri* o la *Dianthus serrulatus* subsp. *Barbatus*.

2.1.4. Àrees d'interès paisatgístic

A la definició del POUM, cal considerar el valor paisatgístic de les zones acanalades que configuren els diferents rius, rieres i torrents que recorren pel municipi i, igualment, els marges de conreus i la configuració de les parcel·les de forma tradicional el qual representa una part del paisatge típic de la regió.

2.1.5. Altres àrees susceptibles de preservació

La desaparició dels típics marges dels conreus amb vegetació arbustiva i arbòria es considera una de les principals amenaces per a la conservació. Així doncs, els marges de conreus són una part del important del paisatge, i esdevenen a la vegada un hàbitat important com a refugi d'espècies de fauna.

D'altra banda, és important la conservació d'aquelles zones que, de forma temporal, resten anegades per l'aigua de la pluja. Aquestes zones, de forma temporal, esdevenen hàbitats fràgils i amb una biodiversitat molt peculiar, pròpia de les basses temporals de règim hídric mediterrani. Es tracta d'hàbitats molt rars a nivell europeu que solen albergar espècies sovint amenaçades, especialment d'amfibis i de flora vascular de tipus higròfila.

2.1.6. Riscos ambientals

2.1.6.1. Erosió i risc geològic

S'han identificat sistemes forestals que presenten processos de degradació i d'erosió degut a falta de substrat arbustiu o herbaci. Aquestes zones són especialment vulnerables en el cas d'obertura de vials o freqüentació de persones o bestiar.

2.1.6.2.AVINGUDES

Les àrees properes a les ribes dels torrents i rius del sector, a priori, poden avaluar-se com a terrenys susceptibles a patir inundacions enfront crescudes de cabal en períodes de

pluges intenses. Aquest tipus de fenomen es desenvolupa a partir de la crescuda d'un cabal d'aigua d'un torrent o barranc.

La zonificació del POUM tindrà en compte els períodes de retorn de totes els cursos fluvials segons els estudis oficials de l'Agència Catalana de l'Aigua.

2.1.6.3. Incendis forestals

Tot i no ser un municipi ric en superfície forestal, existeixen certes zones amb boscos i bosquines de pi blanc i pinassa amb un grau de combustibilitat alt, i amb un risc elevat d'incendi propiciat pel clima sec i calorós de la zona

En tot cas, el POUM contemplarà aquelles àrees pròximes a infraestructures i zones urbanes com a zones específiques amb risc d'incendi forestal

2.1.7. Activitats antròpiques

2.1.7.1. Àrees extractives

La regulació normativa del POUM contemplarà la minimització de les afectacions a l'entorn de les 7 zones afectades per activitats extractives a l'àrea central del municipi (zona de Sant Antolí i Vilanova i els Hostalets). Es farà especial èmfasi a la contaminació atmosfèrica (per pols i soroll), impacte paisatgístic i producció i deposició de residus, així com a la restauració un cop clausurades.

2.1.7.2. Infraestructures i activitats industrials

Actualment les infraestructures viàries i de serveis són escasses, al igual que les activitats industrials al municipi.

No s'han identificat problemàtiques concretes d'afectacions a corredors ecològics, en part per la baixa IMD de les carreteres i camins.

2.2. OBJECTIUS, CRITERIS I OBLIGACIONS DE PROTECCIÓ AMBIENTAL, APLICABLES

A nivell de compliment ambiental, la documentació dels informes de sostenibilitat s'ha de cenyir, al igual que la resta de documentació del POUM, a allò que fixa la legislació. Altrament, és important tenir en consideració els informes territorials i ambientals que existeixen, per tal, d'incloure no només la part estrictament obligatòria sinó, tota aquella informació que pot complementar i donar una visió més plural de la incidència ambiental provocada per la reordenació territorial del municipi de Ribera d'Ondara.

Els objectius i criteris que es determinen en el punt 2.2 d'aquest informe s'adeqüen a les directrius de les principals estratègies i normatives internacionals, estatals i catalanes en matèria de medi ambient i de desenvolupament sostenible.

Com a principal punt de referència s'ha considerat el Pla Territorial Parcial de Ponent, aprovat el 24 de juliol de 2007; així com també tota la normativa relacionada, partint des de la

Directiva 2001/42/CE relativa als efectes de determinats plans i programes en el medi ambient, la Llei 9/2006 que la transposa a l'Estat Espanyol, les exigències normatives de la Llei 2/2002 amb les modificacions introduïdes per la Llei 10/2004, el Decret Legislatiu 1/2005 pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Urbanisme, i el Decret 305/2006 pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme; a més de les informacions territorials, ambientals i socials resultants de la realització d'un anàlisi complex i complet de la situació actual del municipi.

En primer lloc, cal veure quines són les exigències, a nivell ambiental, que venen fixades des del **Pla Director Territorial de la Segarra**, el qual, a la vegada, s'empara en el **Pla Territorial Parcial de Ponent** i en el **Pla Territorial General de Catalunya** i el Catàleg de Paisatge de les comarques de Ponent (pendent d'aprovació).

Els principals objectius ambientals que s'han pres per l'avaluació ambiental del Pla Territorial Parcial de Ponent es desprenen de les quatre àrees d'actuació prioritàries determinades en el VI Programa de medi ambient de la Unió Europea, que són les següents.

- Intentar resoldre el canvi climàtic.
- Protegir i restaurar el funcionament dels sistemes naturals i detenir la pèrdua de biodiversitat de la unió Europea i al món i protegir els sòls contra l'erosió i la contaminació.
- Aconseguir prou nivell de qualitat ambiental perquè les concentracions de contaminants d'origen humà, inclosos diferents tipus de radiació, no comportin efectes ni riscos significatius sobre la salut humana; política centrada en el principi de precaució i prevenció de riscos.
- Aconseguir que el consum de recursos renovables i no renovables no superi la capacitat de càrrega del medi ambient; dissociar el consum de recursos i el creixement econòmic mitjançant un augment notable de l'eficiència dels recursos, la desmaterialització de l'economia i la prevenció de la generació de residus.
- Aquest objectius són generalistes i dins del Pla de Ponent, s'han adequat a les àrees on es considera que es pot tenir més capacitat d'incidència, que són en:
 - Minimitzar el canvi climàtic.
 - Garantir el funcionament dels sistemes naturals.
 - Frenar la pèrdua de biodiversitat.
 - La protecció dels sòls.

I en relació als objectius del Pla es consideren els objectius següents, els quals s'han incorporat, adaptant-los a la realitat del municipi:

1. Biodiversitat:

Els principis de protecció generals de la biodiversitat venen fixats per estratègies globals com la de la conservació de la biodiversitat, el Conveni de Rio sobre la diversitat biològica, etc. No obstant, ens interessa concretar els objectius a una escala on sigui més factibles

Intervenir, per això ens guiarem bàsicament per l'esborrany de l'Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica, elaborat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge amb la col·laboració de la Institució Catalana d'Història Natural que ja es considera incorporat dins el Pla Territorial de Ponent.

Dels objectius de l'estratègia catalana, el Pla Territorial de Ponent ha incorporat:

- Integrar la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica en les polítiques sectorials i intersectorials de l'Administració de la Generalitat.
- Integrar els condicionaments de la conservació i l'ús sostenible de la biodiversitat en la planificació territorial i el planejament urbanístic.
- Millorar la representació en el Pla d'espais d'interès natural de tots els components de la diversitat biològica de Catalunya.
- Garantir les connexions biològiques entre els espais del Pla.
- Integrar el PEIN amb les xarxes d'espais protegits internacionals, especialment amb la Xarxa europea natura 2000.
- Fomentar la creació de xarxes locals d'àrees naturals protegides.
- Garantir la permeabilitat ecològica del territori per tal de facilitar els processos de desplaçament i dispersió de les espècies.
- Mantenir globalment la conservació dels tipus d'hàbitats, amb especial atenció als endèmics, rars o amenaçats.

2. Sòl:

- Protegir el sòl dels processos de degradació: erosió, desertificació, pèrdua de matèria orgànica, contaminació, segellat, compactació, reducció de la seva biodiversitat, salinització i inundació i esllavissament.
- Gestionar de forma sostenible els recursos del sòl.
- Aplicar restriccions a les zones amb problemes relacionats amb l'erosió, la salinització, les inundacions i l'esllavissament de terres.
- Protegir les terres dotades d'un valor primordial des del punt de vista agrari.

3. Aigua:

- Prevenir el deteriorament addicional i protegir i millorar l'estat dels ecosistemes aquàtics i zones humides directament dependents dels ecosistemes aquàtics.
- Promoure un ús sostenible de l'aigua basat en la protecció a llarg termini dels recursos hídrics disponibles.

- Contribuir a pal·liar els efectes de les inundacions i les sequeres.

4. Canvi climàtic:

A Catalunya, igual que amb la biodiversitat, la Generalitat ha promogut una estratègia catalana, basada en:

- Un inventari permanent d'emissions de diòxid de carboni.
- Una xarxa temàtica contra el canvi climàtic.
- Una estratègia per a la implantació de l'energia eòlica a Catalunya.
- Uns programes d'eficiència energètica al sector industrial i domèstic.
- Un programa de recuperació i tractament dels gasos d'abocador.
- El foment dels biocombustibles.
- El posicionament de Catalunya davant els sistemes de compravenda d'emissions.
- Un programa d'impuls i foment de la mobilitat sostenible.
- Un programa d'educació ambiental i informació.
- Un programa de foment dels vehicles lliures de combustibles fòssils.
- La incorporació de l'estratègia com un dels eixos principals de l'Agenda 21 de Catalunya.
- La creació d'una comissió catalana del canvi climàtic. I d'aquesta estratègia, el Pla de Ponent ha incorporat:
 - Increment de l'ús d'energies netes i renovables com a mesura essencial en la lluita contra el canvi climàtic.
 - Millora de l'eficiència energètica, especialment en el sector del transport.
 - Foment de la mobilitat sostenible: un planejament territorial que incorpori els criteris de mobilitat sostenible i que penalitzi els escenaris que augmentin la mobilitat obligada.
 - Promoció del transport públic i d'altres sistemes de transport que permetin reduir les emissions de gasos amb efecte hivernacle.
 - Mesures de precaució per preveure, prevenir o reduir al mínim les causes del canvi climàtic i mitigar-ne els efectes negatius.
 - Protecció i millora dels embornals i els dipòsits dels gasos amb efecte hivernacle.
 - Reducció de les emissions de gasos amb efecte hivernacle.

5. Paisatge:

Igual que amb la resta de vectors, la normativa existent abarca des de l'escala internacional a la més local. En relació amb el paisatge existeix el Conveni europeu del paisatge.

A Catalunya existeix la Llei 8/2005 i Reglament de protecció, gestió i ordenació del paisatge que promou el reconeixement, la protecció, la gestió i l'ordenació del paisatge per tal d'harmonitzar la preservació dels seus valors patrimonials, culturals i econòmics amb un desenvolupament sostenible. En són objectius generals:

- Protegir, gestionar i planificar el paisatge per millorar-lo i/o preservar-lo.
- Integrar el paisatge en les polítiques de planificació.
- Millorar el coneixement dels paisatges propis.
- Mantenir tant els hàbitats i la biodiversitat com els paisatges seminaturals.

A més a més, el Pla Territorial Parcial de Ponent defineix uns objectius concrets pel sistema d'espais Oberts, pel sistema d'infraestructures de mobilitat i pel sistema d'assentaments.

2.3. DEFINICIÓ DELS OBJECTIUS I CRITERIS AMBIENTALS ADOPTATS EN LA REDACCIÓ DEL PLA

La proposta de planejament que s'ha escollit pel municipi de Ribera d'Ondara s'ha fonamentat en les exigències normatives, en les directrius de planejament i, segons determina la llei 9/2006 d'avaluació ambiental de plans i programes, en els aspectes ambientalment rellevants identificats en aquets document.

La documentació ambiental que acompanya el procés d'elaboració del POUM es basa, fonamentalment, amb el document de l'informe de sostenibilitat del Pla Territorial Parcial de Ponent, ja que és un document molt actualitzat i amb un nivell de precisió que permet guiar perfectament les estratègies de desenvolupament que es determinaran per a Ribera d'Ondara.

3. JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL DE L'ELECCIÓ DE L'ALTERNATIVA D'ORDENACIÓ PROPOSADA

3.1. DESCRIPCIÓ DE LES CARACTERÍSTIQUES DE L'ALTERNATIVA D'ORDENACIÓ PROPOSADA

En l'avanç de Pla es proposen tres alternatives d'ordenació diferents. L'alternativa general que s'ha escollit per aplicar-ne les bases a cadascun dels nuclis agregats de Ribera d'Ondara és la que intenta compaginar un cert creixement amb un ús responsable i, per tant, sostenible del sòl.

Els criteris bàsics que contempla la proposta d'ordenació del municipi són:

- Potenciar la millora dels teixits urbans existents tot reconeixent i rehabilitant el sòl actual plantejant petites intervencions que assumeixin el creixement necessari per al municipi i els nuclis que el configuren.
- Potenciar els canvis d'usos en sòl urbà per adequar-se als usos compatibles amb aquest.
- Mantenir un cert equilibri poblacional, dona cabuda als nous desenvolupaments mantenint la fisiognomia tradicional.
- Incloure els habitatges situats en sòl no urbanitzable dins el catàleg de masies.
- Donar cabuda al desenvolupament industrial de forma ordenada i seguint criteris de no dispersió admetent l'ampliació de l'indústria existent segons les seves necessitats.

3.2. ANÀLISI DE CADA ALTERNATIVA PROPOSADA

El municipi de Ribera d'Ondara està constituït per 12 nuclis agregats: Montpalau, Sant Pere dels Arquells, Montlleó, Montfar, Sisquella, Gramutell, Rubinat, Hostalets, Sant Antolí i Vilanova, el Pomar, Briançó i Lindars.

Les tres alternatives de creixement que s'han plantejat identifiquen directrius de creixement per a tots els nuclis agregats. Les alternatives valorades en l'avanç del Pla són les següents:

- **Alternativa 1:** Es basa en la rehabilitació del teixit urbà existent, sense contemplar futurs creixements.
- **Alternativa 2:** Aquesta opció a més de potenciar la millora dels teixits urbans existents, inclou un increment moderat de sòl urbà. També contempla la inclusió dels habitatges situats en sòl no urbanitzable en el catàleg de masies i es contempla l'ampliació de la zona industrial existent per a l'activitat que es desenvolupa.
- **Alternativa 3:** Es basa en potenciar l'augment de la població amb creixements importants del sòl urbà residencial i la creació de zones industrials disperses per tot el municipi.

POSSIBLES IMPACTES AMBIENTALS			Alternativa 0	Alternativa I	Alternativa II
Medi físic	Atmosfera	Augment de la contaminació		Yellow	Red
		Contaminació acústica	Yellow	Yellow	Orange
		Contaminació lumínica		Yellow	Orange
	Geologia i edafologia	Disminució en l'estabilitat talussos		Yellow	Red
		Augment de l'erosió	Orange	Yellow	Red
		Augment de la compactació		Green	Yellow
		Pèrdua de sòl fèrtil		Green	Red
	Aigua	Modificació règim hídic		Yellow	Yellow
		Contaminació	Green	Green	Yellow
Medi biòtic	Vegetació	Destrucció directa		Yellow	Red
		Risc d'incendis	Yellow	Yellow	Black
		Degradació de les comunitats		Orange	Red
	Fauna	Destrucció directa			Red
		Efecte barrera		Yellow	Red
		Augment dels atropellaments		Yellow	Yellow
Medi socioeconòmic	Patrimoni	Degradació patrimoni arqueològic	Green	Green	Orange
		Degradació patrimoni arquitectònic	Orange	Green	Green
	Paisatge	Degradació del paisatge	Green	Green	Red
	Usos territoris	Mantenir l'equilibri entre tipologies	Red	Yellow	Black
		Pèrdua d'usos tradicionals	Green	Green	Orange
		Desproporció en la utilització del sòl	Yellow	Yellow	Black
	Medi humà	Desenvolupament socioeconòmic	Red	Green	Yellow
		Pal·liar despoblament	Orange	Yellow	Yellow
		Augment de la qualitat de vida	Yellow	Green	Yellow
		Millorar l'aspecte visual de l'entramat urbà	Yellow	Green	Yellow

Green	Impacte Positiu
Yellow	Impacte Compatible
Orange	Impacte Moderat
Red	Impacte Sever
Black	Impacte Crític

Taula 3 Síntesi de la valoració d'impactes per a les diferents alternatives contemplades durant la formulació de la proposta de POUM.

3.3. JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL

L'alternativa escollida aposta per un creixement discret, bàsicament es segueix una estratègia de millora i compleció per la majoria de nuclis (tots menys per a Hostalets - Sant Antolí que aplica un creixement moderat) tal i com determina el Pla Territorial de Ponent en el seu sistema d'assentaments.

En alguns nuclis com Montlleó, Sisquella i Rubinat no es preveuen nous creixements urbans però es reconeix l'existent segons una trama ja consolidada.

Com els índex de creixement urbà són relativament moderats es permet un desenvolupament equilibrat i un creixement d'acord amb l'entorn.

Durant el procés d'elaboració de l'avanç del Pla, s'ha manifestat la necessitat de donar cabuda al creixement de la indústria existent en el municipi; per aquest motiu, s'ha contemplat la opció d'admetre les ampliacions de determinades activitats industrials que actualment es desenvolupen segons les seves necessitats.

L'objecte d'aquest document es avalar, sota criteris de protecció ambiental (sense menystenir el desenvolupament socioeconòmic), la idoneïtat d'aquestes premisses necessàries.

En referència a les exigències ambientals mínimes, aquesta nova zona industrial disposa de les següents característiques:

- Té una via d'accés (A-2) limítrofa a la parcel·la, per tant, no comporta la creació de noves vies d'accés. Permet aprofitar la carretera existent.
- Té una superfície adient que permet assumir el desenvolupament i les ampliacions industrials del municipi segons les necessitats.
- La nova zona industrial prevista es contigua a la única indústria existent al terme, per tant, s'evita la dispersió del sòl industrial i tots els impactes negatius que la dispersió industrial comporta.
- A nivell d'impacte paisatgístic, la zona queda lleugerament integrada en l'entorn, ja que per la banda de l'A-2 existeixen uns petits turons de més alçada que la zona en qüestió. Tot i que, evidentment, en les posteriors fases del POUM es determinaran els criteris d'integració paisatgística per al sòl industrial.
- Es preveu que en les següents fases del POUM es determinin un seguit d'exigències concretes per aquesta zona industrial, les quals estaran incloses dins de les normes urbanístiques del municipi.

Fruit de l'estudi dels elements ambientalment rellevants i de la zonificació del sòl no urbanitzable es desaconsella de forma preliminar qualsevol altra ubicació, ja que no podria assumir totes les premisses que s'acaben d'esmentar.

3.3.1. Justificació de la zonificació del sòl no urbanitzable

L'objecte de la zonificació del sòl no urbanitzable és recollir totes les figures de protecció existents i vetllar per la conservació dels elements ambientals rellevants. La zonificació que s'ha escollit segueix les directrius del Pla Territorial de Ponent.

La zonificació establerta per aquest POUM inclou les categories següents:

- **Sòl de Protecció Especial:** inclou aquelles subcategories que pel seu valor natural han d'estar especialment protegides.
 - **Xarxa Natura 2000:** S'hi inclouen tots aquells espais que han estat aprovats a nivell europeu per formar part d'aquesta categoria. És necessària desenvolupar un pla de gestió per garantir el compliment dels requisits de manteniment d'aquestes àrees, és a dir, per satisfer les exigències ecològiques, preservar els tipus d'hàbitats, les espècies d'interès comunitari, etc.
 - **Sòl de valor natural i de connexió:** s'ha de mantenir pel seu propi valor ecològic i per la funció de connectivitat ecològica que desenvolupa.
 - **Forestal:** inclou tot el sòl forestal del terme municipal, fins i tot, aquell que es troba dins d'alguna altra categoria de protecció.
- **Sòls de protecció preventiva:** tipologia de sòl que es qualifica com a sòl no urbanitzable i que necessita una protecció preventiva.
- **Horts:** més que pel valor natural, que també, aquesta categoria pretén protegir el valor cultural de l'espai destinat a horts tradicionals.